

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแก่คนงาน
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางประไพพันธ์ วงศ์เครือ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ พุณทรัพย์	โสภารัตน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อะเคื้อ	อุณหเลขกะ	กรรมการ
อาจารย์ จิตตากรณี	จิตรีเชื้อ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวัณย์	เสนารัตน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา	เทียนสวัสดิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อำไพ	ชนะกอก	กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาล อาจได้รับอันตรายหรือได้รับเชื้อขณะปฏิบัติงาน และอาจทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อจากมูลฝอยเหล่านี้สู่สิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลได้ หากมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อไม่ถูกต้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ บัญหาและอุปสรรคของคนงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

เป็นคณงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของงานการพยาบาลผู้ป่วยอายุรศาสตร์ และงานการพยาบาลผู้ป่วยศัลยศาสตร์ จำนวน 34 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 30 พฤศจิกายน 2539 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยโปรแกรมการให้ความรู้เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รวบรวมข้อมูล ด้วยการประเมินความรู้จากการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และสังเกตการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการให้ความรู้ เรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติค่าทีชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระ (paired t-test)

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนความรู้และคะแนนการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของกลุ่มตัวอย่างหลังการให้ความรู้มากกว่าก่อนการให้ความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อได้แก่ อุปกรณ์และเครื่องป้องกันไม่เพียงพอ บุคลากรภายในหอผู้ป่วยทั้งมูลฝอยติดเชื้อปะปนกับมูลฝอยทั่วไป และมีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อประเภทของเหลวไม่ถูกต้อง ไม่มีสถานที่เก็บกักมูลฝอยติดเชื้อในหน่วยงาน รถเข็น สถานที่ล้างรถเข็น และเรือนพักมูลฝอยติดเชื้อไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถทำลายเชื้อบริเวณที่มูลฝอยติดเชื้อหกหล่นตามที่กำหนดไว้ในคู่มือได้

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มขึ้นและสามารถจัดการมูลฝอยติดเชื้อได้ถูกต้องมากขึ้น โรงพยาบาลทุกโรงพยาบาล ควรมีการให้ความรู้แก่คณงานและบุคลากรอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โดยเน้นให้เห็นความสำคัญของการแยกทั้งมูลฝอยติดเชื้อและมูลฝอยทั่วไป มีนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน นอกจากนี้โรงพยาบาลควรจัดหาอุปกรณ์และเครื่องป้องกันในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

Thesis Title Effect of Instruction in Infectious Waste Management
among Health Care Workers at Maharaj Nakorn Chiang
Mai Hospital

Author Mrs. Prapaipan Wongkrua

M.N.S. Infection Control Nursing

Examining Committee :

Associate Prof. Poonsap	Soparat	Chairman
Assistant Prof. Akeau	Unahalekhaka	Member
Instructor Jittaporn	Chitreecheur	Member
Assistant Prof. Wilawan	Senaratana	Member
Assistant Prof. Dr. Sujitra Tiansawad		Member
Associate Prof. Ampai	Chanakok	Member

Abstract

Health care workers who work in the infectious waste management field in the hospital face hazards and run to risk or infection while working. In addition, they may be responsible for transmitting pathogens to the hospital environment if they practice incorrectly.

The quasi-experimental research was designed in order to determine the effect of instruction in infectious waste management and also to determine the problems and obstacles faced by the health care workers at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The 34 study samples from medical and surgical departments were chosen through purposive sampling technique. Data were collected between July 1 and November 30, 1996. The research instruments were composed of an infectious waste management educational program, questionnaire and observation form that developed by researcher. A self-administered questionnaire was used to assess background knowledge of the samples. The samples were also observed before and after conducting the infectious waste management educational program. Obtained data were analysed by using descriptive statistics and paired t-test.

Major findings revealed that the scores of knowledge and practices regarding infectious waste management among the samples were significantly improved after receiving the program ($p < 0.01$). Problems and obstacles concerning infectious waste management were the insufficient supply of equipments and protective barriers. Solid waste was found to be mixed up between infectious and general waste. Further, fluid waste was improperly managed by health personnel. There was no waiting place for transferring infectious waste in the ward. Pushcarts, a place for cleaning pushcarts and the area for storing infectious waste were unsuitable. In case of infectious waste spills off during the way, the study samples can not disinfect it as shown in the manual.

The findings, thus, indicated that the infectious waste management educational program could improve the knowledge and practices of health care workers. Such educational program should be implemented for health care workers and employees in all hospitals. Particularly, infectious waste should be collected separately from general waste. Policy and guidelines regarding infectious waste management should be clearly established and infectious waste management equipments, and protective barriers should be sufficiently provided.